

Ταξιδεύω στα πασχαλινά έθιμα

Κάντε Click για να συνεχίσει

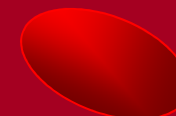

ΑΜΠΕΛΩΝΑΣ 2012

Κέρκυρα: Οι Μπότηδες και το Μαστέλο

- Η περίοδος του Πάσχα είναι ιδιαίτερη στο νησί των Φαιάκων και περιλαμβάνει ένα πλούσιο πρόγραμμα από εκδηλώσεις και έθιμα. Παραδόσεις βγαλμένες από την ιστορία του νησιού και επηρεασμένες από τη μακρά κατοχή των Ιταλών.
- Η αρχή γίνεται την Κυριακή των Βαΐων, με τη μεγάλη λιτανεία του Σέπτου Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνα και συνοδεία όλων των Φιλαρμονικών. Γίνεται από το 1630 σε ανάμνηση της απαλλαγής του νησιού από τη φοβερή πανώλη που το 1629 χτύπησε αλύπητα τους Κερκυραίους. Το απόγευμα της Μεγάλης Παρασκευής ξεκινά η περιφορά του επιβλητικού Επιταφίου από την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου, στο Παλαιό Φρούριο. Μέχρι το βράδυ, όλες οι εκκλησίες έχουν βγάλει τους Επιταφίους τους, με τη συμμετοχή της μπάντας κάθε ενορίας. Τελευταίος βγαίνει ο Επιτάφιος της Μητρόπολης. Το έθιμο του τεχνητού σεισμού αποτελεί παράδοση για τον Ιερό Ναό της Παναγίας των Ξένων και αναπαριστά τον σεισμό που περιγράφεται στο Ιερό Ευαγγέλιο, ως επακόλουθο της Αναστάσεως του Κυρίου.
- Στις 9 το πρωί γίνεται η περιφορά του Επιταφίου της Εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα μαζί με το σκηνώμα του Αγίου. Μετά το τέλος της λιτανείας, ο Άγιος θα παραμείνει στη θύρα του, μέχρι την Τρίτη του Πάσχα για προσκύνημα. Το πρωί του Μ. Σαββάτου πραγματοποιείται η πρώτη Ανάσταση και όταν τελειώνει η ακολουθία στη Μητρόπολη, χτυπούν οι καμπάνες των εκκλησιών και από τα παράθυρα των σπιτιών πέφτουν κατά χιλιάδες πήλινα δοχεία (μπότηδες) γεμάτα νερό στους δρόμους, με μεγάλο κρότο.
- Ένα άλλο έθιμο που αναβιώνει είναι το «Μαστέλο» (βαρέλι). Στην «Πίνια», το παλιό εμπορικό κέντρο, τοποθετείται ένα ξύλινο βαρέλι γεμάτο νερό, στολισμένο με μυρτιές. Οι περαστικοί καλούνται να ρίξουν νομίσματα για ευχές στο νερό. Όταν πλησιάζει η ώρα της πρώτης Ανάστασης, κάποιος πέφτει στο βαρέλι και παίρνει τα λεφτά, υπό τους ήχους της μπάντας

Καλαμάτα: Μπουλούκια και Σαΐτες

- Βγαλμένο από τη Μεσσηνιακή ιστορία και τους ηρωικούς αγώνες των κατοίκων της Καλαμάτας κατά των Τούρκων, είναι το διάσημο πλέον έθιμο του σαΐτοπόλεμου.
- Σύμφωνα με την παράδοση, οι Μεσσήνιοι χρησιμοποίησαν τις σαΐτες για να αναχαιτίσουν το ιππικό των Τούρκων. Ο δυνατός θόρυβος και ο κρότος που προκάλεσαν τρόμαξαν τα άλογα τόσο πολύ που έριξαν κάτω τους αναβάτες τους και έφυγαν φοβισμένα. Οι σαΐτολόγοι προετοιμάζονται όλον τον χρόνο για εκείνη την ημέρα. Ετοιμάζουν τα χαρμάνια και γεμίζουν τους χαρτονένιους σωλήνες που θα σκάσουν την Κυριακή του Πάσχα.

Λεωνίδιο: Ουρανός γεμάτος φως..

- Το βράδυ της Ανάστασης ο ουρανός του Λεωνιδίου γεμίζει από φωτεινά αερόστατα, που ανεβαίνουν σε μεγάλο ύψος και γίνονται ένα με τα άστρα. Πρόκειται για ένα από τα εντυπωσιακότερα και πιο φαντασμαγορικά πασχαλιάτικα έθιμα της χώρας μας. Οι πιστοί των πέντε ενοριών του Λεωνιδίου έχουν προετοιμαστεί κατάλληλα για εκείνη την κρίσιμη στιγμή, έχοντας ήδη κατασκευάσει τους εκατοντάδες «αφανούς», όπως λένε τα χάρτινα αερόστατα.
- Μόλις οι ιερείς αναγγείλουν το «Χριστός Ανέστη» ανάβουν τις ποτισμένες με πετρέλαιο και λάδι «κολλημάρες» και περίπου 600 πολύχρωμα αερόστατα ανυψώνονται κατακλύζοντας τον ουρανό πάνω από την πόλη. Κάποια χάνουν τον δρόμο για τα ψηλά, καθώς μπλέκονται στα ηλεκτροφόρα ή καίγονται από τις υπερμεγέθεις «κολλημάρες».

Τυρό Αρκαδίας: Ο Ιούδας στην πυρά

- Στον Τυρό Αρκαδίας θα δείτε και θα συμμετάσχετε σε μερικά από τα πιο όμορφα πασχαλινά έθιμα που βασίζονται περισσότερο στη ναυτική ζωή των Τσακώνων κατοίκων του. Τη Μεγάλη Παρασκευή το βράδυ γίνεται η περιφορά των Επιταφίων στην παραλιακή οδό με φωταγωγημένα καΐκια και σκάφη να τους συνοδεύουν. Το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου αναβιώνει ένα μοναδικό έθιμο, το κάψιμο του Ιούδα μέσα στη θάλασσα, από την ενορία της Μεταμόρφωσης της Σωτήρος. Σε μια πλωτή πλατφόρμα τοποθετούνται ξύλα και από πάνω τους κρέμεται ένα ανθρώπινο ομοίωμα. Στη συνέχεια μπαίνει το μπουρλότο από τους Τσάκωνες πυρπολητές και το ομοίωμα παραδίδεται στη φωτιά, με τη συνοδεία φαντασμαγορικών πυροτεχνημάτων και ισχυρών δυναμιτών. Τη νύχτα της Ανάστασης τα παιδιά ρίχνουν στη θάλασσα χιλιάδες κεριά που συμβολίζουν τις χαμένες ψυχές των Τσακώνων ναυτικών και ψαράδων. Την Κυριακή του Πάσχα διοργανώνεται τσακωνικό γλέντι στην κεντρική πλατεία, με αρνιά, κρασί και χορό, ενώ διαβάζεται το Ευαγγέλιο στην τσακωνική διάλεκτο.

Χίος: Πύρινη νύχτα

- Στη Χίο η ανάσταση του Θεανθρώπου γιορτάζεται με πολύ μεγάλο ενθουσιασμό. Τέτοιον ώστε οι ενορίες της Παναγίας Ερειθιανής και του Αγίου Μάρκου, στο Βροντάδο, να φροντίζουν να κάνουν τη νύχτα - μέρα με τις χιλιάδες ρουκέτες τους. Το βράδυ της Ανάστασης, μόλις ψάλει ο παπάς το «Χριστός Ανέστη» μια καταιγίδα φωτιάς ξεσπάει ανάμεσα στις δύο ενορίες .

Σύρος: Δύο κόσμοι μαζί

- Ο εορτασμός του Πάσχα στην πρωτεύουσα των Κυκλάδων είναι ιδιαίτερος και ενώνει δύο θρησκευτικούς κόσμους, τον ορθόδοξο και τον καθολικό. Το βράδυ της Μεγάλης Παρασκευής οι καθολικοί επιτάφιοι από τις εκκλησίες των Ευαγγελιστών και του Αγίου Γεωργίου συναντώνται με τους ορθόδοξους από τους ναούς της Μητροπόλεως (Μεταμόρφωσης) του Αγίου Νικολάου και της Κοιμήσεως, μετά το τέλος της περιφοράς στην κεντρική πλατεία Μιαούλη. Ακολουθεί κατανυκτική δέηση και ψάλλονται τροπάρια της Μεγάλης Παρασκευής από τη χορωδία του Αγίου Νικολάου και Ιεροψάλτες.

Πάτμος: Άγιες παραστάσεις

- Στο νησί της Αποκάλυψης το Πάσχα δεν θα μπορούσε να είναι τυπικό. Ο ηγούμενος και οι μοναχοί της ιεράς μονής Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου αναβιώνουν παραστάσεις από τη Βίβλο όπως το έθιμο του «Νιπτήρα» και του «Μυστικού Δείπνου». Η περιφορά της εικόνας του Νυμφίου ξεκινάει το βράδυ της Μεγάλης Πέμπτης και καταλήγει στην πλατεία Ξάνθου, όπου αναβιώνουν οι παραστάσεις του «Μυστικού Δείπνου» και του «Νιπτήρα» κατά το οποίο ο ηγούμενος της μονής βάζει ποδιά, ρίχνει τρεις φορές νερό στη λεκάνη και πλένει το δεξί πόδι των ιερέων-μαθητών. Το Μεγάλο Σάββατο το βράδυ πριν από την Ανάσταση, το Ευαγγέλιο διαβάζεται σε ηρωικό εξάμετρο με κώντιο και την Κυριακή του Πάσχα στις 3 το απόγευμα, στο Μοναστήρι της Πάτμου γίνεται η 2η Ανάσταση, όπου το Αναστάσιμο Ευαγγέλιο διαβάζεται σε επτά γλώσσες και ο ηγούμενος μοιράζει κόκκινα αβγά στους πιστούς.

Πάσχα στην Πάρο: Αναπαράσταση των Θείων Παθών

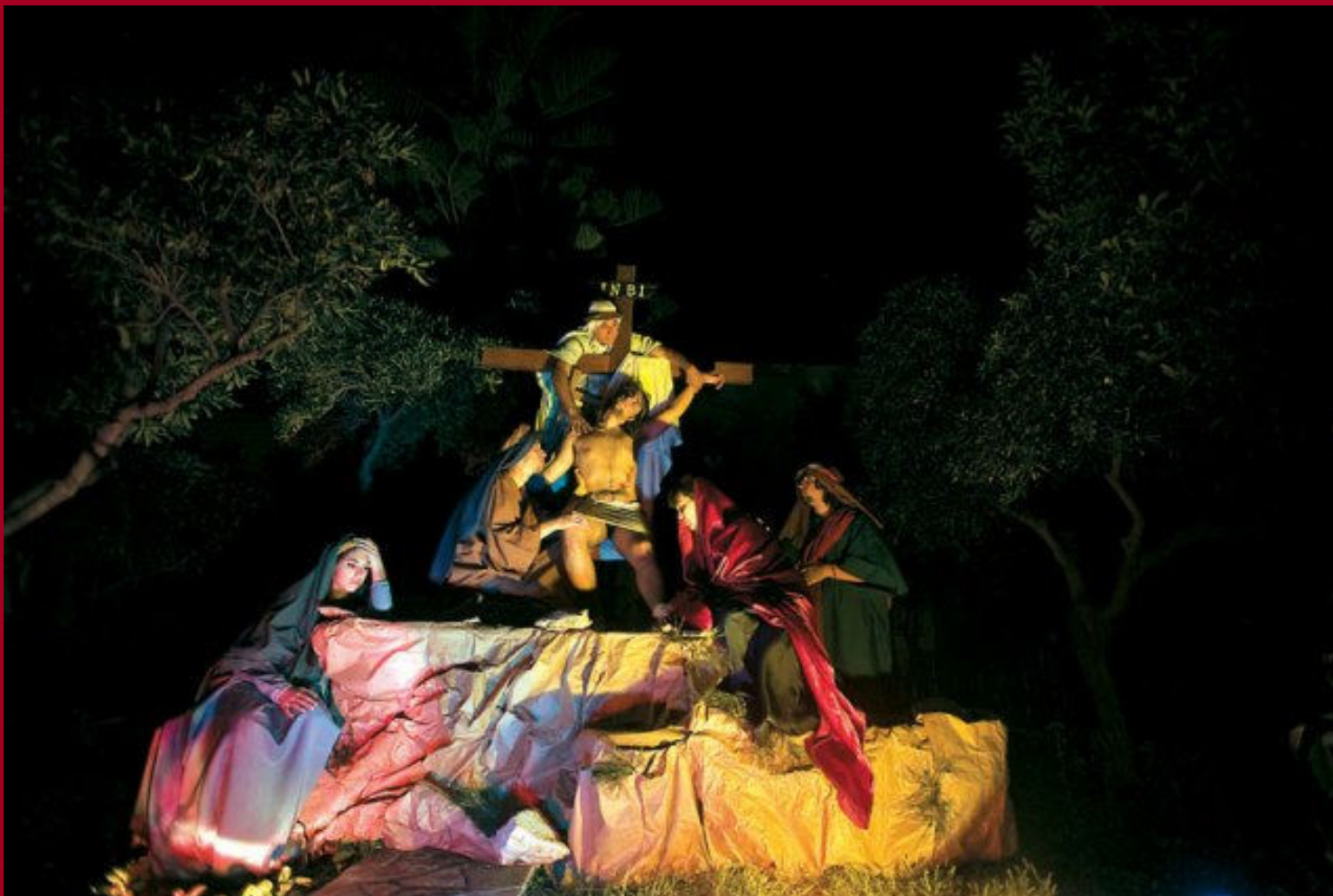

- Η περιφορά του Επιταφίου στην Μάρπησσα είναι ξεχωριστή και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς γίνονται αναπαραστάσεις από τη ζωή του Χριστού. Το βράδυ της Μεγάλης Παρασκευής η περιφορά του Επιταφίου κάνει δεκαπέντε στάσεις.
- Σε καθεμία από αυτές φωτίζεται και ένα σημείο του βουνού, όπου τα παιδιά ντυμένα Ρωμαίοι στρατιώτες ή μαθητές του Χριστού, αναπαριστούν σκηνές από την είσοδο στα Ιεροσόλυμα, την προσευχή στο Όρος των Ελαιών, το Μαρτύριο της Σταύρωσης και την Ανάσταση.

Σκηνή από τη Σταύρωση παιγμένη από τους κατοίκους της Μάρπησσας.

Αναπαράσταση των Παθών από τους κατοίκους του χωριού. Εδώ η σκηνή της Αποκαθήλωσης.

Φολέγανδρος: Η περιφορά της εικόνας

- Λίγο πριν ξεκινήσει η Μεγάλη Εβδομάδα οι κάτοικοι της Φολεγάνδρου φροντίζουν τα σπίτια τους να είναι ασπρισμένα και καθαρά. Ο λόγος; Η περιφορά της εικόνας της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, που θα περάσει από το σπίτι τους, αλλά και κάθε σπίτι του νησιού. Η περιφορά της εικόνας διαρκεί τρεις ημέρες και μπαίνει σε όλα τα σπίτια του νησιού, μαζί με την πομπή των πιστών, για ευλογηθεί το σπίτι και να πάνε όλα καλά στους νοικοκύρηδες. Με την αποχώρηση της εικόνας από το σπίτι ακολουθεί κέρασμα και ανταλλαγή ευχών.

Λιβαδειά: Οι «Λάκκοι» του κεφιού

- Την Κυριακή του Πάσχα η Λιβαδειά είναι σκεπασμένη από ένα σύννεφο καπνού καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας, καθώς αναβιώνει το ρουμελιώτικο έθιμο των «λάκκων». Οι κάτοικοι της πόλης μένουν σχεδόν άγρυπνοι για να φτιάξουν το «λάκκο» και πριν ακόμη ξημερώσει έχουν ετοιμάσει το σημείο και το σωρό με τα κλαδιά. Ο μεγαλύτερος της οικογένειας ή της παρέας κάνει τον σταυρό του και ανάβει τη φωτιά με τη λαμπάδα της Αναστάσεως. Με αρκετή υπομονή, ραντίσματα νερού και χτυπήματα στα φλεγόμενα κλαδιά η θράκα ετοιμάζεται και μπαίνουν επάνω τα αρνιά.

Ναύπακτος: Επιτάφιοι με δάδες

- Εκατοντάδες κόσμου συρρέουν στο παλιό λιμάνι για να δουν το φαστασμαγορικό θέαμα με τα πυροτεχνήματα, που ξεκινάει με την αποχώρηση των Επιταφίων της Ναυπάκτου. Οι Επιτάφιοι του Αγίου Δημητρίου και της Αγίας Παρασκευής, συναντώνται και περιφέρονται στα δρομάκια της πόλης, με πένθιμη υπόκρουση από τις καμπάνες. Θα καταλήξουν στο παλιό λιμάνι, που είναι στολισμένο για την περίπτωση με έναν φλεγόμενο σταυρό στην είσοδό του και δεκάδες δάδες. Μόλις πάρουν τον δρόμο της επιστροφής, ανάβουν τα πυροτεχνήματα κάνοντας τη νύχτα-μέρα. Το έθιμο συνδέεται με την τουρκοκρατία και την ηρωική προσπάθεια του μπουρλοτιέρη Ανεμογιάννη να πυρπολήσει την τουρκική ναυαρχίδα στον χώρο αυτό .

Οι μαθητές της Δ΄ τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμπελώνας
σας εύχονται καλή Ανάσταση και χαρούμενο Πάσχα.

